

Výskyt cinabaru s mikroskopickým gortdrumitem na ložisku Vrančice u Příbrami (Česká republika)

The occurrence of cinnabar with microscopic gortdrumite at the Vrančice deposit near Příbram (Czech Republic)

PAVEL ŠKÁCHA^{*1),2)} A JIŘÍ SEJKORA¹⁾

¹⁾ Mineralogicko-petrologické oddělení, Národní muzeum, Cirkusová 1740, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

²⁾ Hornické muzeum Příbram, náměstí Hynka Klíčky 293, 261 01 Příbram VI; *e-mail: skacha-p@muzeum-pribram.cz

ŠKÁCHA P., SEJKORA J. (2013) Výskyt cinabaru s mikroskopickým gortdrumitem na ložiska Vrančice u Příbrami (Česká republika). *Bull. mineral.-petrolog. Odd. Nár. Muz. (Praha) 21, 1, 57-61. ISSN 1211-0329.*

Abstract

An interesting association of cinnabar with gortdrumite, djurleite and galena in calcite gangue was found at mine dump from the 16th century at the Vrančice deposit near Příbram, central Bohemia, Czech Republic. Cinnabar forms carmine red grains up to 2 mm and its empirical formula is $(\text{Hg}_{0.97}\text{Cu}_{0.02})_{\Sigma 0.99}\text{S}_{1.00}$. It is partly intergrown with metallic black grains of djurleite, galena and rare gortdrumite. Chemical composition of djurleite is $(\text{Cu}_{30.54}\text{Hg}_{0.10})_{\Sigma 30.64}\text{S}_{16.36}$ and galena $(\text{Pb}_{0.97}\text{Cu}_{0.03})_{\Sigma 1.00}\text{S}_{0.99}$. Gortdrumite forms irregular grains up to 100 μm in close association with cinnabar and djurleite. Its chemical analyses yielded the average composition $(\text{Cu}_{6.26}\text{Ag}_{0.01})_{\Sigma 6.27}\text{Hg}_{1.78}\text{S}_{4.95}$. The described Cu-Hg rich mineral association is interpreted as a product of late hydrothermal processes in low-temperature (< 100 °C) conditions.

Key words: gortdrumite, cinnabar, djurleite, chemical composition, X-ray powder data, Vrančice ore deposit, Czech Republic

Obdrženo: 17. června 2013; přijato: 15. července 2013